

INVESTORS'
FORUM

INVESTUOTOJŲ
FORUMAS

Invest
Lithuania

EY
Building a better
working world

LIETUVOS INVESTUOTOJŲ PASITIKĖJIMO INDEKSAS (9), I KETVIRTIS, 2017

Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indeksas (LIPI) atspindi didžiausių Lietuvoje veikiančių užsienio kapitalo įmonių požiūrį ir lūkesčius dėl Lietuvos verslo klimato ir investicinės aplinkos. Indekso tikslas – įvertinti šalies verslo aplinką ir Lietuvos ekonomikos patrauklumą užsienio investuotojams, atsižvelgiant į šalyje jau veikiančių investuotojų patirtį ir pastebėjimus. Nustatydami indeksą siekiame ne tik įvertinti Lietuvos rinkos sąlygas, bet ir išsiaiškinti įtakingiausius jas formuojančius veiksnius.

LIPI – tai informatyvus įrankis, leidžiantis potencialiems investuotojams ir kitiems suinteresuotiems asmenims paprastai ir greitai

gauti pagrindinę informaciją apie Lietuvos ekonomiką, padėtį šalies rinkoje ir trumpalaikes ateities vystymosi perspektyvas. Indeksą sudaro trys dalys, apžvelgiančios verslo aplinką, įmonių veiklai įtaką darančius veiksnius ir bendrovių investicinius planus.

Nustatant LIPI, prioritetą teikiama aktualiai informacijai, atitinkančiai rinkos tendencijas, todėl indekso tyrime kviečiami dalyvauti tik užsienio įmonių vadovai ir aukščiausio lygio vadybininkai. LIPI tyrimas atliekamas didžiausius investuotojus į Lietuvos ekonomiką vienijančios asociacijos „Investors' Forum“ iniciatyva. Jo metu apklaustos 84 Lietuvoje veikiančios užsienio kapitalo įmonės.

Indekso vertė	Interpretavimas
LIPI=2 (maksimali vertė)	Visų respondentų lūkesčiai teigiami (absoliutūs teigiami lūkesčiai).
LIPI >1	Teigiamus lūkesčius turinčių respondentų dalis yra didesnė už neigiamus lūkesčius turinčių respondentų dalį.
LIPI =1	Teigiamus ir neigiamus lūkesčius turinčių respondentų skaičius yra vienodas.
LIPI <1	Daugiau respondentų turi neigiamų lūkesčių, nei teigiamų.
LIPI =0 (minimali vertė)	Visų respondentų lūkesčiai yra neigiami (absoliutūs neigiami lūkesčiai)

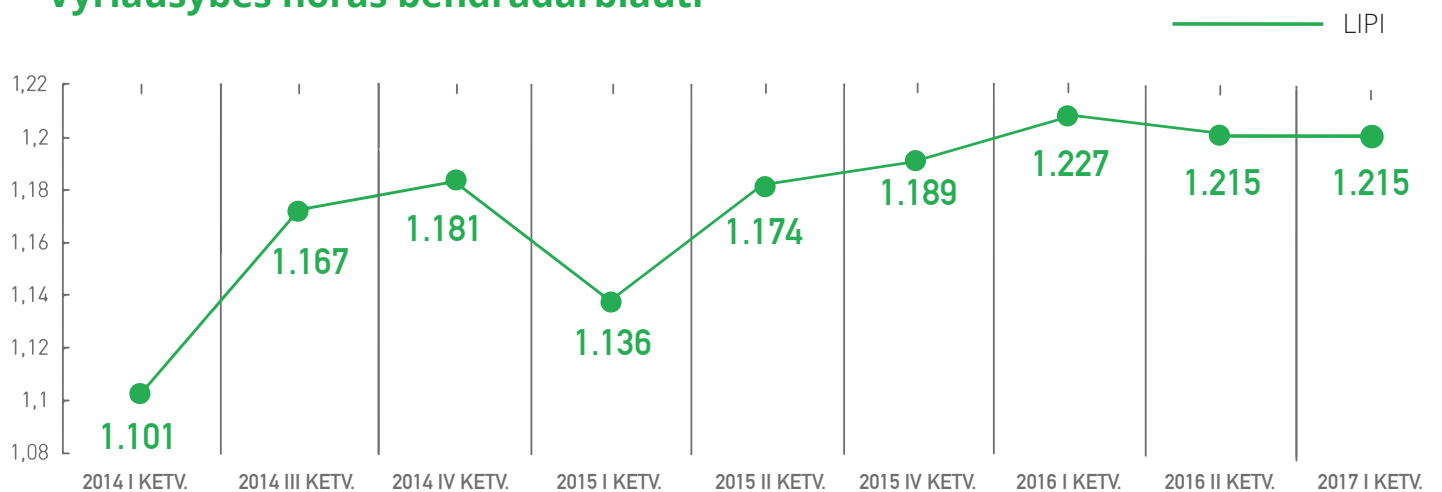
1 pav. Indekso vertė ir jos reikšmė

Kontaktai: Asociacijos „Investors' Forum“
jaunesnysis analitikas Mantas Šnioka,
el. p. info@investorsforum.lt; tel. +370 5 2755258

SANTRAUKA IR IŠVADOS

Devintasis LIPI tyrimas: investuotojai gyvena laukimu – nuotaiką lems Vyriausybės noras bendradarbiauti

LIPI 2017, I KETV. = 1,215

2 pav. LIPI dinamika, 2014 II ketv. – 2017 I ketv.

Lietuvos investuotojų pasitikėjimo indekso (LIPI) 2017 m. pirmojo ketvirčio reikšmė liko tokia pat kaip ir antrąjį 2016 m. ketvirtį bei siekė **1,215** balo iš 2 galimų. Rodiklis išlieka aukštas, tačiau jis 0,012 balo žemesnis nei buvo lygiai prieš metus, pirmąjį 2016 m. ketvirtį. Tam daugiausiai įtakos turėjo užsienio kapitalo įmonių netikrumas dėl tolesnės valstybės raidos prioritetų bei investuotojų vertinimu, neefektyvi mokesčių sistema. Tuo tarpu palankiai vertinama Lietuvos telekomunikacijų ir transporto infrastruktūra išlieka didžiausią teigiamą įtaką investuotojų pasitikėjimui darantys veiksniai.

mas dėl tolesnės valstybės raidos prioritetų bei investuotojų vertinimu, neefektyvi mokesčių sistema. Tuo tarpu palankiai vertinama Lietuvos telekomunikacijų ir transporto infrastruktūra išlieka didžiausią teigiamą įtaką investuotojų pasitikėjimui darantys veiksniai.

PAGRINDINIAI LŪKESČIAI –

EFEKTYVESNĖ MOKESČIŲ SISTEMA, STABILESNĖ POLITIKA, SKAIDRESNĖ VERSLO APLINKA

MAKROEKONOMINIAI RODIKLIAI

Paprašyti įvertinti, kas, jų nuomone, daro didžiausią įtaką verslo aplinkai ir investicijų klimatui, investuotojai pabrėžia telekomunikacijų ir interneto bei transporto ir logistikos infrastruktūrą. Kad Lietuvos telekomunikacijos ir transportas yra aukšto lygio, mano atitinkamai 95 ir 47 proc. respondentų (3 pav.).

Vis dėlto, šias sritis investuotojai jau linkę laikyti savaime suprantamais Lietuvos privalumais ir juos vis mažiau sureikšmina. Lyginant su ankstesniu reitingu abiejų sričių svarba sumažėjo. Investuotojų, kurie puikiai vertina telekomunikacijų ir logistikos sritis sumažėjo. Lyginant su ankstesniu reitingu telekomunikacijų sritis smuktelėjo nuo 100 iki 95 proc., o logistikos ir infrastruktūros nuo 67 iki 47 proc. apklaustųjų.

Norėdama likti konkurencinga ir patraukli užsienio investuotojams, valstybė privalo skirti daugiau dėmesio labiau probleminėms sritims, kurias aiškiai įvardija tyrimo dalyviai.

Mažiausiai palankiai investuotojai vertina šalies mokesčių sistemos efektyvumą, šalies politinį stabilumą ir verslo aplinkos skaidrumą. Pastarojo pasigenda 20 proc. apklaustųjų. Lyginant su 2016 m. antruoju ketvirčiu, kai šią sritį neigiamai vertino tik 6 proc. investuotojų, matyti, kad per šį pusmetį verslo aplinka užsienio kapitalo įmonėms atrodo mažiau skaidri.

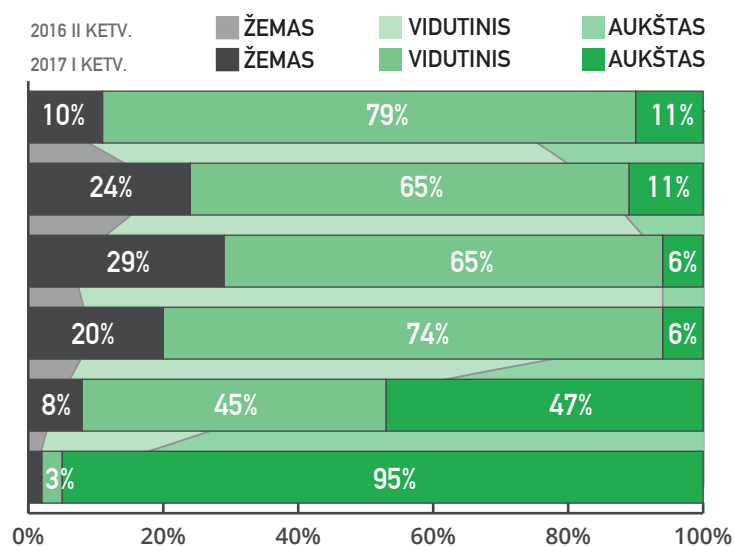
Šį iššūkį patvirtina ir „Transparency International“ Korupcijos suvokimo indeksas. Skaidrumą šalyje vertinančio tyrimo rezultatai rodo, kad per pastaruosius dvejus metus

skaidrumo lygis Lietuvoje sumažėjo nuo 61 iki 59 proc. Taigi ši sritis turėtų būti vienas svarbiausių prioritetų valstybės darbotvarkėje. Siekiant pritraukti užsienio investicijų, būtina nedelsiant imtis mokesčių reformų: 2017 m. pradžioje investuotojai gerokai kritiškiau vertina ir Lietuvos mokesčių sistemą. Jei 2016 m. antrąjį ketvirtį 6 proc. respondentų teigė, kad sistemos efektyvumo lygis yra žemas, tai dabar taip manančių padaugėjo kone penkiskart. Tikėtina, jog reikšmingos įtakos tam turėjo užsitęsios diskusijos dėl naujojo socialinio modelio ir iš jo išbrauktos „Sodros“ įmokų lubos. Gerokai didesnė dalis investuotojų pasigenda ir politinės aplinkos stabilumo. 2016 m. 15 proc.

respondentų teigė, kad politinio stabilumo lygis šalyje yra žemas, o politiniai procesai Lietuvoje ir užsienio valstybėse investuotojų optimistiškai nenuteikė – priešingai, 2017 m. pradžioje jau net 24 proc. tyrimo dalyvių politinį stabilumą vertina kritiškai.

Neigiamai investuotojų nuotaiką galėjo paveikti pastarojo pusmečio skandalai, susiję su įtakingų politinių partijų lyderiais ir valstybės institucijomis, bei 2016 m. spalį vykę Seimo rinkimai. Užsienio investuotojai kol kas nėra tikri dėl naujosios valdžios veiksmų ir ketinimų, ką atskleidžia išreiškiamos abejonės dėl Vyriausybės polinkio bendradarbiauti su verslu: penktadalis (24 proc.) respondentų nemano,

MAKROEKONOMINĖ APLINKA
POLITINĖS APLINKOS STABILUMAS
MOKESČIŲ SISTEMOS EFEKTYVUMAS
VERSLO APLINKOS SKAIDRUMAS
TRANPORTO IR LOGISTIKOS INFRASTRUKTŪRA
TELEKOM. IR INTERNETO INFRASTRUKTŪRA

3 pav. Verslo aplinkos ir investicinio klimato veiksnių vertinimas 2016 II ket. ir 2017 I ket., LIPI 2017 I ketv.

kad naujoji valdžia nusiteikusi ieškoti kontakto su investuotojais, pusė (48 proc.) mano, kad galimybes konstruktyviai bendradarbiauti kol kas sudėtinga vertinti (žr. 13 pav.).

Netikrumas dėl politinės padėties smelkiasi ir į investuotojų lūkesčius. 38 proc. apklaustųjų išreiškė nuomonę, kad politinė aplinka taps dar mažiau stabili. Tai – vienas didžiausių nerimą investuotojams keliančių veiksnių.

12 proc. didžiausių Lietuvos investuotojų viliasi, kad rinkimų aistroms nurimus, Lietuva iki 2019 m. pereis į aiškų, kryptingą ir nuoseklų politinį laikotarpį, kurio metu bus galima plėtoti privataus ir valstybinio sektorių bendradarbiavimą nacionaliniu bei tarptautiniu mastu. Tačiau užsitęsę ir atidėti naujojo Darbo kodekso svarstymai, esminių reformų švietimo, įmonių teisės ir kitose pirmo svarbumo srityse

atidėliojimai verčia investuotojus nuogausti: net 50 % apklaustųjų nesitiki stabilesnės politinės aplinkos artimiausią ketvirtį.

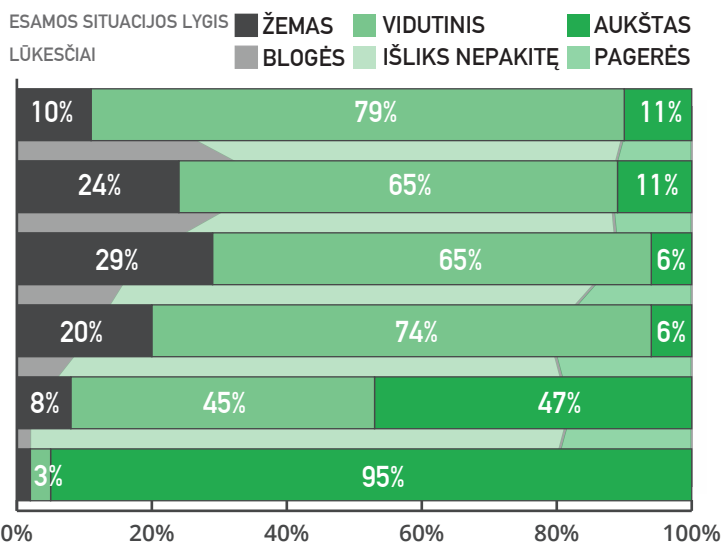
Jungtinės Karalystės sprendimas trauktis iš Europos Sąjungos, nežinomybė dėl Jungtinių Amerikos Valstijų tarptautinės ir ekonominės politikos, įsivyravusi po JAV Prezidento rinkimų, pereinamasis laikotarpis Lietuvoje po Seimo rinkimų ir naujos sudėties Parlamento bei Vyriausybės darbo pradžia – šios ir kitos aplinkybės veikia investuotojų planus, kurie, palyginti su antruoju 2016 m. ketvirčiu yra pastebimai mažiau optimistiški (žr. skyrių „Ateities planai nuosaikiai optimistiški“).

Užsienio kapitalo įmonių atstovai tradiciškai palankiausiai vertina šalies transporto ir logistikos bei telekomunikacijų infrastruktūros perspektyvas. Atitinkamai 18 ir 21 proc.

respondentų mano, kad jų lygis artimiausiu metu ir toliau gerės. Penktadalį (21 proc.) investuotojų tikisi ir didesnio verslo aplinkos skaidrumo.

Tuo tarpu mokesčių sistemos efektyvumo klausimas lieka opus. Pozityvaus proveržio šioje srityje nesitiki net 89 proc. apklaustųjų.

- MAKROEKONOMINĖ APLINKA
- POLITINĖS APLINKOS STABILUMAS
- MOKESČIŲ SISTEMOS EFEKTYVUMAS
- VERSLO APLINKOS SKAIDRUMAS
- TRANSPORTO IR LOGISTIKOS INFRASTRUKTŪRA
- TELEKOM. IR INTERNETO INFRASTRUKTŪRA

4 pav. Esama situacija ir investuotojų lūkesčiai, LIPI 2017 I ketv.

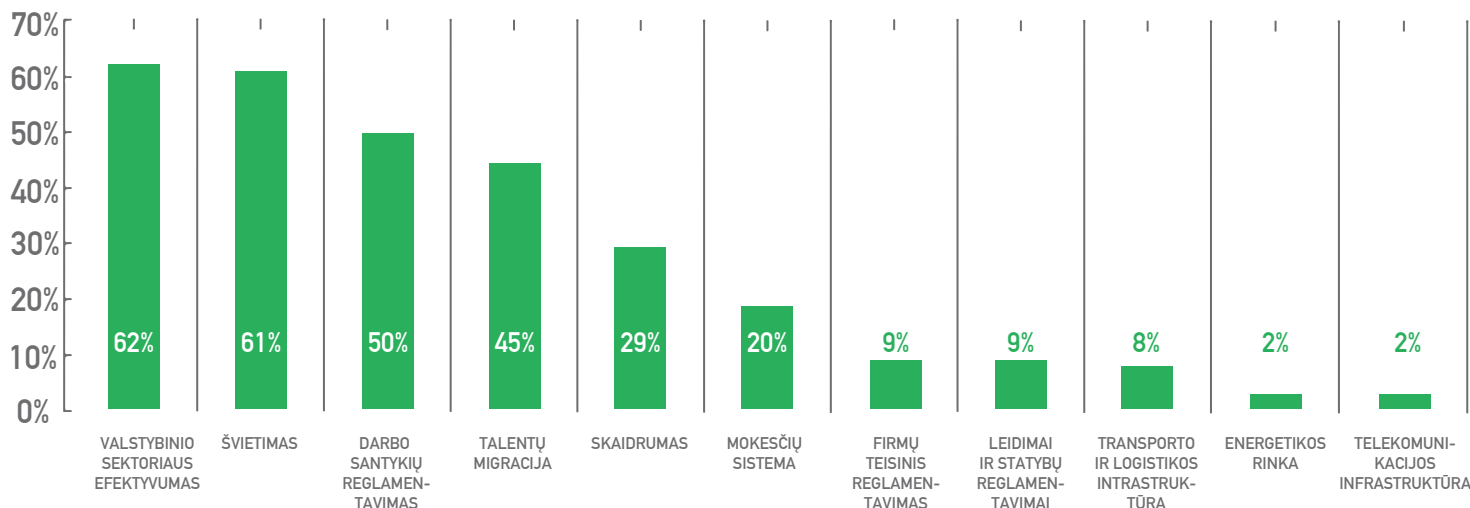
DĖMESIO CENTRE – VIEŠASIS SEKTORIUS

Paprašyti įvertinti sritis, kurias labiausiai būtina tobulinti artimiausiu metu norint pagerinti šalies investicinę aplinką, įmonių atstovai aiškiai išskyrė tris prioritetus. Į pirmąją sąrašo vietą įsiveržė valstybės sektoriaus efektyvumas. Kone du trečdaliai, 62 proc. respondentų jo pasigenda ir efektyvumo didinimą laiko vienu svarbiausiu valstybės uždavinių. Daugelis investuotojų pabrėžia susiduriantys su pernelyg dideliu biurokratišku aparatu ir procedūromis. Bėlieka tikėtis, kad Vyriausybė nuosekliai laikysis deklaruojamo siekio pertvarkyti viešąjį sektorį. Tyrimo duomenys ir toliau liudija, kad svarbus kliuvinys Lietuvos investiciniam patrauklumui

yra švietimo sistema, nepakankamai efektyviai ruošianti šiuolaikinei darbo rinkai būtinus specialistus. Net 61 proc. investuotojų įsitikinę, kad švietimas yra viena labiausiai esminių pokyčių reikalaujančių sričių.

Užsitęsios diskusijos dėl darbo santykių reformos ir naujojo, lankstesnio Darbo kodekso taip pat išlieka investuotojų dėmesio centre. Pusė (50 proc.) respondentų darbo santykių reguliavimą laiko vienu svarbiausių valstybės prioritetų artimiausių ketvirtį.

Tuo tarpu šalies energetikos rinka ir telekomunikacijos tenkina investuotojų lūkesčius ir rikiuojasi sąrašo pabaigoje.

5 pav. Labiausiai tobulintinos sritys, LIPI 2017 I ketv.

IŠŠŪKIAI INVESTUOTOJAMS

Darbo santykiai ir darbo rinka: taip trumpai galima apibūdinti daugiausiai iššūkių investuotojams keliančias sritis. Užsienio šalių įmonės Lietuvos talentus ir kvalifikuotus darbuotojus laiko vienu svarbiausių šalies privalumų, tačiau darbuotojų trūkumas artimiausiu metu gali tapti vis rimtesnė kliūtis investicijų ir plėtros planams. Net 64 proc. apklaustųjų nurodo dažnai susiduriantys su veiklos sunkumais, kuriuos kelia kvalifikuotos darbo jėgos trūkumas. Nors, kaip teigia „Eurostat“, nedarbo lygis Lietuvoje vis dar siekia 8,6 proc. ir negrįžo į lygį, buvusį iki ekonominės krizės (4 proc.), dabartinė šalies darbo jėgos pasiūla akivaizdžiai neatitinka paklausos.

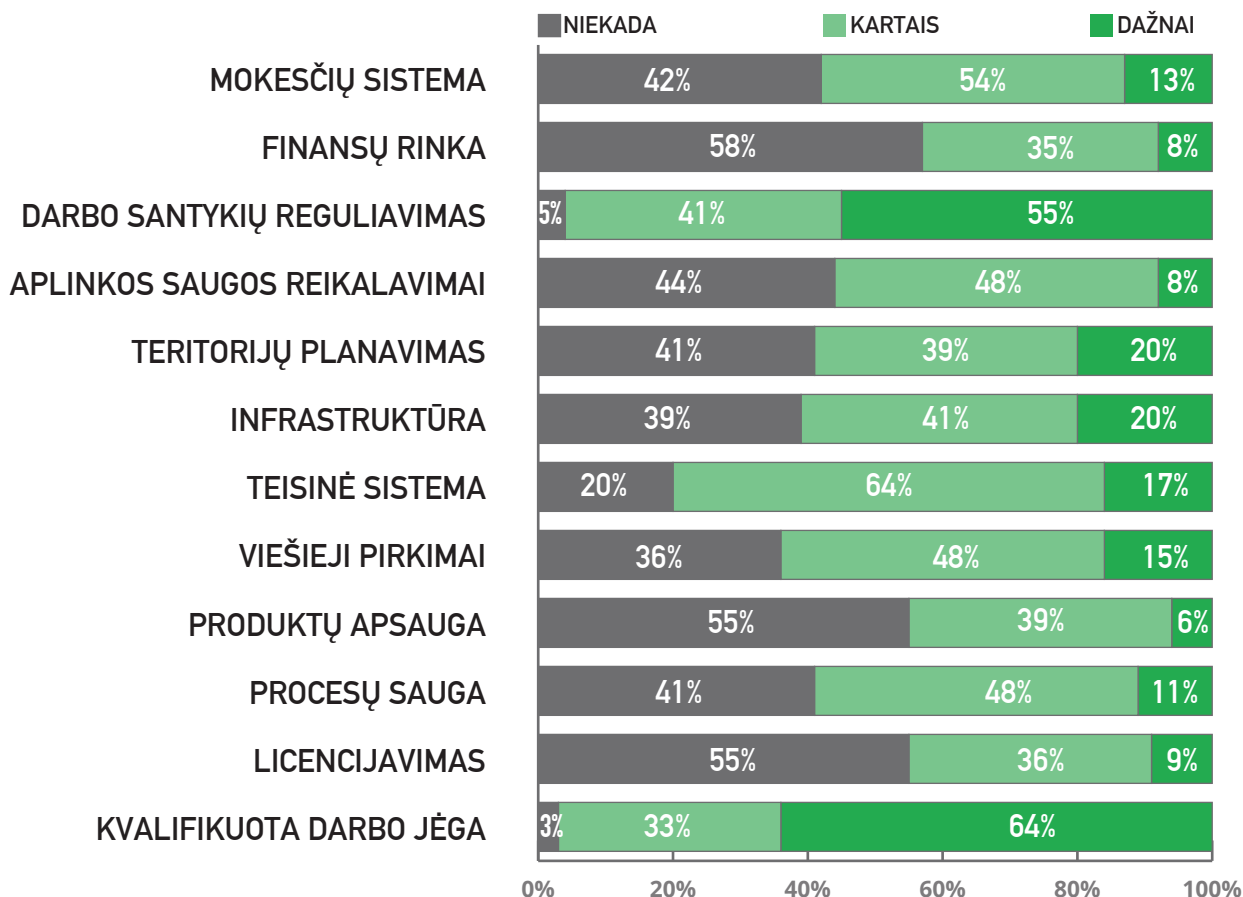
Taigi švietimo ir aukštojo mokslo sistema, kuri rengtų aukštą pridėtinę vertę kuriančioms įmonėms reikalingus kvalifikuotus specialistus, taip pat lankstesnės sąlygos pritraukti talentus iš užsienio šalių, turėtų būti ekonomikos augimo siekiančios valstybės prioritetai.

Svarbi problema yra ir atotrūkis tarp potencialių darbuotojų žinių bei įgūdžių ir darbo rinkos poreikių. Todėl būtina skirti dėmesį esamų bedarbių perkvalifikavimui, skatinti esamus ir būsimus studentus rinktis tas profesijas, įgūdžius ir išsilavinimą, kuris labiausiai pritaikomas realioje darbo rinkoje.

Didesnė pusė – 55 proc., – investuotojų pabrėžia dažnai susiduriantys su darbo santykių reguliavimo keliamais iššūkiais. Per visą LIPI tyrimų laikotarpį ši sritis tradiciškai lieka viena opiausių investuotojams. Vis dėlto, po intensyvių diskusijų svarbūs sprendimai ir pakeitimai, kurių daugelį metų tikisi verslas, taip ir liko nepriimti.

Akivaizdu, kad norint kurti palankią aplinką pritraukti tarptautines užsienio investicijas, šaliai būtina iš esmės reformuoti darbo santykių reguliavimą ir atnaujinti Darbo kodeksą. Ši reforma padėtų sustiprinti Lietuvos pozicijas konkuruojant dėl užsienio investicijomis su aplinkinėmis valstybėmis.

Kaip dažnai susiduriate su problemomis šiose srityse?

6 pav. Investuotojų problemos, LIPI 2017 I ketv.

ATEITIES PLANAI:

NUOSAIKIAI OPTIMISTIŠKI

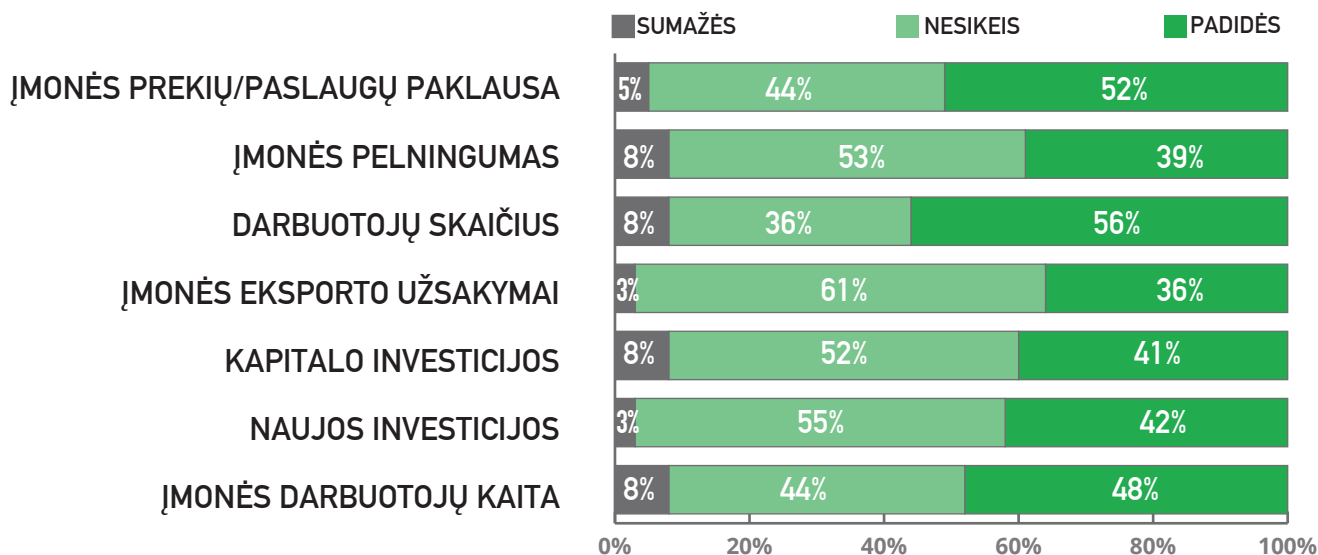
Nepaisydami politinės aplinkos nestabilumo, investuotojai į Lietuvos ekonomiką puoselėja gana ambicingus planus artimiausią ketvirtį. Net 52 proc. investuotojų tikisi, jog jų produktų ir paslaugų poreikis išaugs. Tam, kad įveiktų galimai išaugsiantį darbo krūvį, daugiau nei pusė (56 proc.) apklaustųjų planuoja didinti įmonėse dirbančiųjų žmonių skaičių. Net 92 proc. planuoja išlaikyti esamas darbo vietas arba sukurti papildomai naujų.

Kita vertus, lyginant šios apklausos duomenis su 2016 m. II ketvirčio rezultatais, matyti, jog kai kuriose srityse investuotojų optimizmas sumažėjęs. Gerokai mažesnė dalis respondentų tikisi prekių ir paslaugų paklausos augimo, didesnio įmonės pelningumo. Atitinkamai, investuotojų lūkestis padidinti savo produktų ar

paslaugų augimą sumažėjo nuo 56 proc. antrąjį 2016 m. ketvirtį iki 52 proc. šių metų pradžioje. Pelnų augimo besitikinčių respondentų sumažėjo nuo 50 iki 39 proc.. Mažėjančiam investuotojų optimizmui įtaką galėjo padaryti politinis neapibrėžtumas bei įtampa tiek Europoje, tiek pasaulyje.

Taigi įmonių ateities plėtros planus iliustruojantys tyrimo rezultatai, siunčia aiškų signalą šalies valdžios institucijoms vadovams. Siekiant išsaugoti esamus investuotojus ir pritraukti naujų, būtina imtis pokių mokesčių, švietimo sistemos ir viešojo sektoriaus efektyvumui didinti, megzti ir palaikyti atvirą dialogą su verslo bendruomene, keisti verslo poreikių ir darbo rinkos realijų neatitinkantį darbo santykių reguliavimą.

Įvardinkite savo planus ateinančiame ketvirtyje išvardintose srityse

7 pav. Investuotojų ateities planai, LIPI 2017 I ketv.

LIETUVOS IŠSKIRTINUMAS

Darbo jėgos kaštai ir toliau lieka vienas svarbiausių privalumų, skatinančių investuotojus rinktis Lietuvą. Net 64 proc. respondentų teigia darbo jėgos kaštus laikantys svarbiu veiksniu Lietuvos investiciniam patrauklumui.

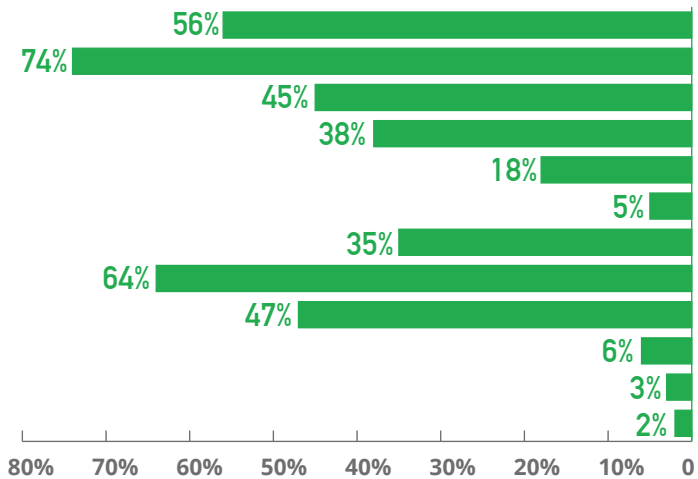
Vis dėlto, lyginant šį rezultatą su praeitų metų antruoju ketvirčiu, matyti, kad kaštais ilgai konkuruoti negalėsime: auganti ekonomika, emigracija ir aštrėjanti konkurencija dėl kvalifikuotų darbuotojų skatina didinti atlyginimus. Statistikos departamento duomenimis, vidutinis darbo užmokestis prieš mokesčius šalyje pernai išaugo 7,9 proc. Tačiau darbo jėgos produktyvumo ir atlyginimo skirtumas išlieka labai aukštas. Lietuvos banko duomenimis, šių rodiklių „žirkklės“ Lietuvoje yra trečios pagal dydį tarp Europos Sąjungos valstybių. Jeigu produktyvumo didėjimas ir toliau atsiliks nuo nominalus darbo jėgos užmokesčio augimo, valstybei gresia prarasti svarų konkurencinį pranašumą.

Siekdama užkirsti tam kelią, valstybė turėtų mažinti darbo jėgos apmokestinimą, be kita ko – nustatydamą „Sodros“ įmokų lubas. Tuo pačiu būtini mokesčių sistemos pokyčiai, skatinantys verslą investuoti į darbo našumo didinimą.

Investuotojai taip pat palankiai vertina kvalifikuotos darbo jėgos ir infrastruktūros išvystymo lygį (atitinkamai 59 proc. ir 47 proc.). Net 74 proc. Lietuvoje esančių investuotojų sutinka, kad Lietuvoje parengiami specialistai yra aukšto lygio, tačiau pabrėžia, kad jaučiamas jų didelis trūkumas.

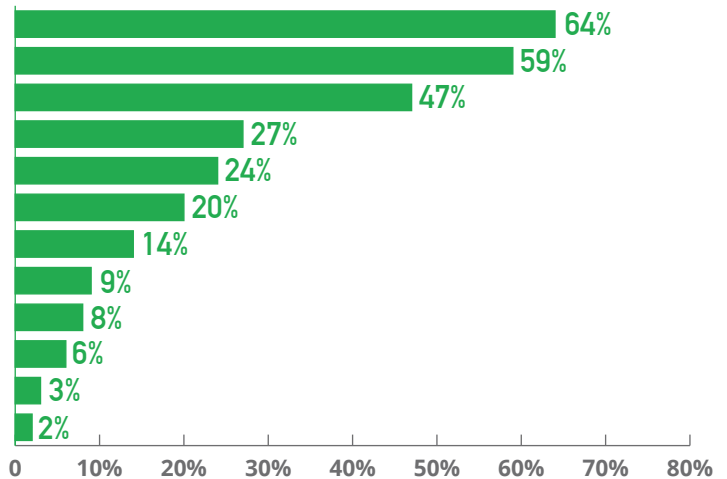
Šiai problemai spręsti ir sustiprinti Lietuvos pranašumą investuotojai siūlo į mokymo programų sudarymo procedūras įtraukti privataus sektoriaus, verslo atstovus, finansinėmis priemonėmis skatinti universitetų jungimąsi bei didinti finansavimą 4–5 stipriausių universitetų pažangiausioms mokslinėms ir studijų veikloms.

KOKIE 5 FAKTORIAI LEMIA TUI PASILIKIMĄ LIETUVOJE?

9 pav. Veiksniai, skatinantys investuotojus likti Lietuvoje, LIPI 2017 I ketv.

KOKIE 3 KRITERIJAI IŠSKIRIA LIETUVĄ IŠ KITŲ VALSTYBIŲ?

8 pav. Lietuvos konkurenciniai pranašumai, LIPI 2017 I ketv.

1 - DARBUOTOJŲ KAŠTAI

2 - TALENTAI

3 - INFRASTRUKTŪRA IR LOGISTIKA

4 - TECHNOLOGIJOS IR ŽINIOS

5 - RYŠYS SU KITOMIS RINKOMIS

6 - GYVENIMO KOKYBĖ

7 - VALDŽIOS PARAMA

8 - VERSLO REGULIAVIMAS

9 - MOKESČIAI

10 - VIETINĖS RINKOS AUGIMAS

11 - ENERGIJOS IŠNAUDOJIMAS

12 - NEKILNOJAMASIS TURTAS

PAPILDOMOS JŪVALGOS

Kaip ir kiekvieną metų ketvirtį apklausą papildėme aktualiausiomis temomis ir svarbiausiais ateinančio laikotarpio klausimais. Šiuo tyrimu siekėme įvertinti investuotojų požiūrį į darbą pradėjusią šalies valdžią ir valstybės institucijų veiklą.

VALSYBINIŲ INSTITUCIJŲ VERTINIMAS

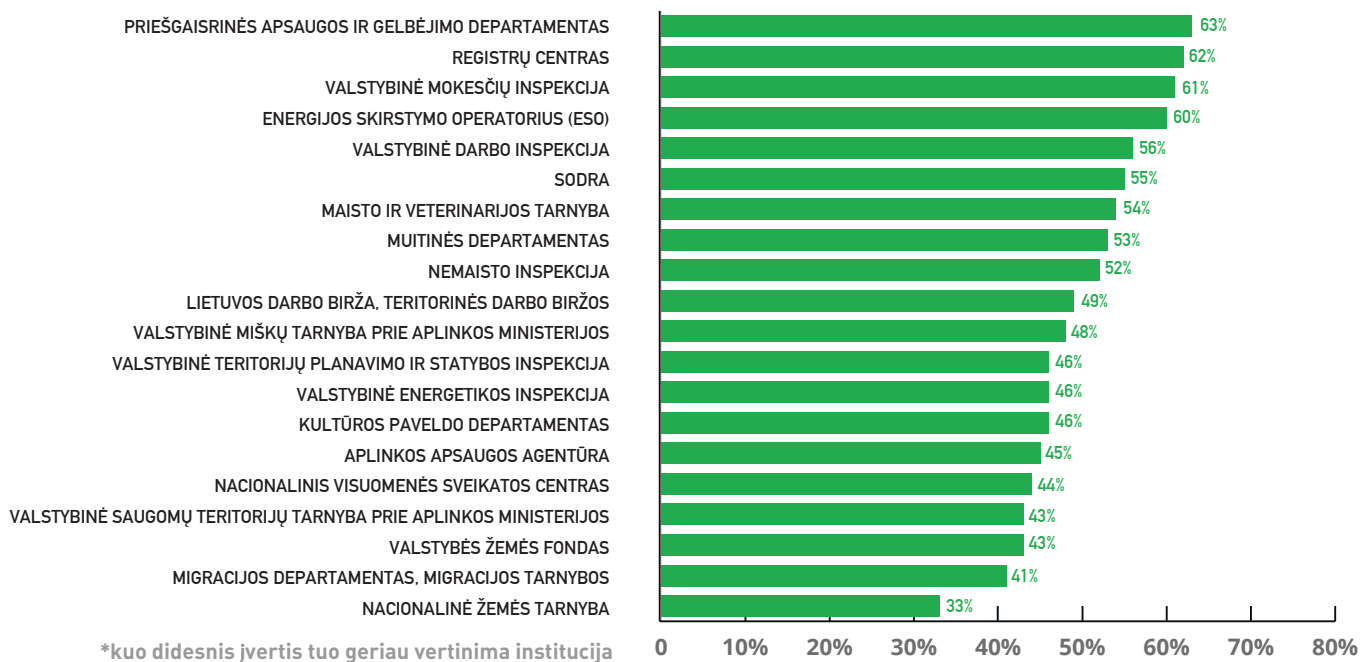
Vertindami dvidešimties svarbiausių institucijų veiklą, daugiau nei pusė (52 proc.) investuotojų apie ją atsiliepė teigiamai.

Vis dėlto, pastebimas gana didelis skirtumas tarp palankiausiai ir nepalankiausiai vertinamų valstybinių institucijų. Investuotojai labiausiai patenkinti Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento, Registrų centro bei Valstybinės mokesčių inspekcijos darbu. Jį palankiai vertino atitinkamai 63, 62 ir 61 proc. apklaustųjų. Prasčiausiai įvertinta Nacionalinė žemės

tarnyba: vos trečdalis (33 proc.) respondentų palankiai vertina jos veiklą.

Tokie rezultatai patvirtina, kad tebėra gana daug erdvės valstybinio sektoriaus darbui ir kompetencijai gerinti. Investuotojų nuomone, pradėti reikėtų nuo griežtesnių ir aiškesnių skaidrumo standarto įvedimo valstybės valdomoms įmonėms ir institucijoms, imtis priemonių reguliariam ir kryptingam viešojo sektoriaus darbuotojų kvalifikacijos kėlimui.

Valstybinių institucijų vertinimas

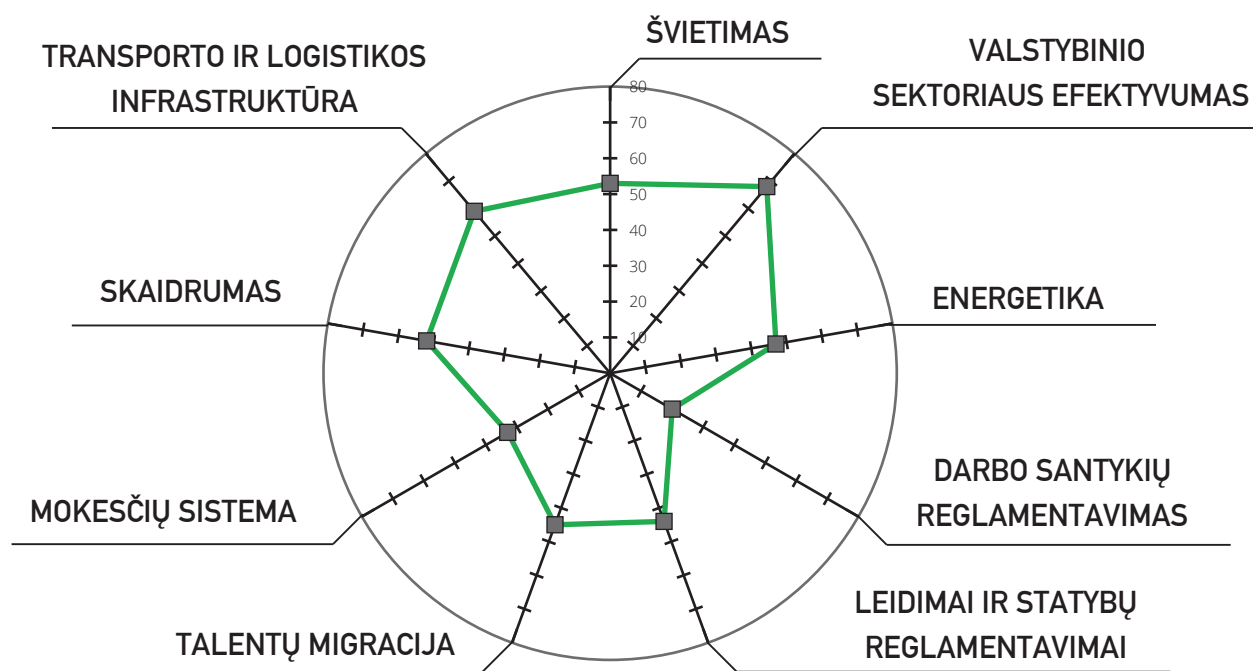
VYRIAUSYBĖS PROGRAMA: STRINGANČIOS REFORMOS KELIA NEPASITENKINIMĄ

Lietuvoje veikiančių užsienio kapitalo įmonių atstovai kol kas nėra tikri, ko gali tikėtis iš darba pradėjusios septynioliktosios Vyriausybės. Susipažinę su Ministrų kabineto programa, 65 proc. respondentų nurodė negalį pasakyti, koks bus jos poveikis Lietuvos verslo aplinkai ir investiciniam klimatui (12 pav.). Apklauso dalyviams neaišku ir kiek ši Vyriausybė bus atvira dialogui bei nusiteikusi bendradarbiauti su investuotojais (13 pav.).

Paprašyti įvertinti programoje nurodytus

artimiausių ketverių metų Vyriausybės planus, investuotojai palankiausiai atsiliepė apie ketinimus stiprinti viešojo sektoriaus efektyvumą bei darbo našumą (68 proc.). Daugelis (59 proc.) tikisi teigiamų pokyčių transporto ir logistikos sektoriuose.

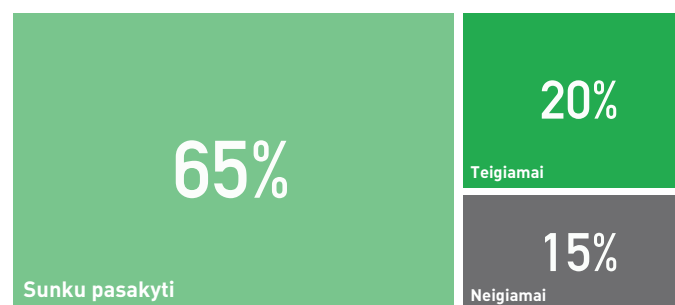
Atidėta darbo santykių reforma ir naujojo socialinio modelio įsigaliojimas investuotojus nuteikė skeptiškai: Vyriausybės veiksmai ir planai darbo santykių srityje sulaukė prasčiausio vertinimo.

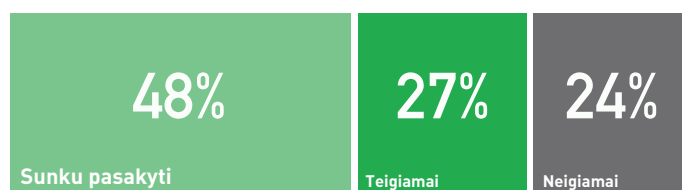
*kuo toliau nuo centro tuo geresnis vertinimas

11 pav. LR Vyriausybės programos sričių vertinimas, LIPI 2017 I ketv.

Atsižvelgdami į šiandienines sąlygas pusė (50 proc.) respondentų abejoja galimybėmis pasirašyti Nacionalinį susitarimą dėl atlyginimų augimo. Tuo tarpu vos 20 proc. yra įsitikinę, kad susitarimas tarp darbdavių ir LR Vyriausybės, kurio pagrindu darbdaviai įsipareigotų kelti darbuotojams atlyginimus mainais į darbo mokesčių mažinimą ir lankstesnį darbo santykių reglamentavimą, yra galimas.

12 pav. Bendras vyriausybės programos vertinimas, LIPI 2017 I ketv.

13 pav. LR Vyriausybės noras bendradarbiauti su užsienio investuotojais, LIPI 2017 I ketv.

14 pav. Nacionalinio susitarimo vertinimas, LIPI 2017 I ketv.